

DISGRIFIAD SWYDDOGAETH

Y CYNGHORYDD BWRDEISTREF SIROL H. BOGGIS

Mae'r Disgrifiad Swyddogaeth yma'n berthnasol i'ch swyddogaeth yn:

- Aelod Etholedig
- Aelod sy'n cynrychioli'r Adain Weithredol ar Gydbwyllgor Amlogfa Llwydcoed
- Aelod o'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu
- Aelod o'r Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc
- Aelod sydd wedi'i benodi ar y Corff Allanol yma:
 - Pwyllgor Cyswllt Glofa'r Tŵr
- Cyfranogwr mewn rhaglen Datblygu Aelodau briodol

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD ETHOLEDIG

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I'r Etholwyr

Diben a Gweithgaredd y Swyddogaeth:

Cynrychioli a bod yn gefn i'ch etholwyr a'ch cymunedau:

- Cynrychioli buddiannau eich Adran Etholiadol.
- Hyrwyddo'r Cyngor yn eich Adran Etholiadol a'r cymunedau rydych chi'n eu gwasanaethu.
- Bod yn ddolen gyswllt â'r gymuned ynghylch strategaethau, gwasanaethau, polisiau a gweithdrefnau'r Cyngor.
- Cynrychioli etholwyr unigol a sefydliadau/mudiadau lleol, gan fynd ar ôl achosion unigol ar eu rhan a gwasanaethu pawb mewn modd teg a chyfartal.
- Cysylltu ag Aelodau Gweithredol, Aelodau eraill o'r Cyngor, Swyddogion y Cyngor a sefydliadau partner i sicrhau bod anghenion y cymunedau lleol yn cael eu hadnabod, eu deall a'u diwallu.
- Hyrwyddo goddefgarwch a chydlynid yn y cymunedau lleol.

- Ymateb i unrhyw gwestiynau gan y cyhoedd (yn ôl yr angen) yng nghyfarfodydd y Cyngor.

Gwneud penderfyniadau, a bwrw golwg ar gyflawniad y Cyngor:

- Cymryd rhan yng nghyfarfodydd y Cyngor llawn, dod i benderfyniadau gwybodus a chytbwys yn ôl yr wybodaeth briodol, a bwrw golwg ar gyflawniad y Cyngor.
- Parchu egwyddorion democratiaeth a chyfrifoldeb ar y cyd ynglŷn â dod i benderfyniadau.
- Hyrwyddo trefniadau effeithiol ac effeithlon parthed darparu gwasanaethau'r Cyngor a gwasanaethau cyhoeddus eraill. Bod yn effro i'r Polisi Diogelu Corfforaethol a chynorthwyo'r Cyngor i gydymffurfio ag ef.

Dolen gyswllt i'r Polisi:

<http://inform/en/policiesandprocedures/otherpolicies/corporatesafeguardin gpolicy.pdf>

Cynrychioli'r Cyngor

- Cynrychioli'r Cyngor ar y Corff Allanol rydych chi wedi'ch penodi iddo:
 - Pwyllgor Cyswllt Glofa'r Tŵr

Noder: Dyw cynrychioli'r Cyngor ar gorff allanol ddim, o reidrwydd, yn golygu y byddwch chi'n cynrychioli buddiannau'r Cyngor yn y corff/sefydliad dan sylw. Bydd disgwyl ichi weithredu er budd y sefydliad/corff allanol, ac arfer barn annibynnol wrth ddod i benderfyniadau, yn unol â'ch dyletswydd o ofal ar y corff/sefydliad dan sylw.

- Cynrychioli'r Cyngor ar gyrff partneriaeth lleol (o'ch penodi iddyn nhw), gan hyrwyddo buddiannau a lles cyffredin y naill ochr a'r llall, a hybu cydweithredu.
- Cynrychioli a hyrwyddo'r Cyngor ar gyrff cenedlaethol ac mewn achlysuron cenedlaethol (o'ch penodi).

Cynrychioli'r Adain Weithredol

- Cynrychioli'r Adain Weithredol ar Gydbwyllgor Amlogsgfa Llwydcoed.

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD O'R PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I'r Cyhoedd
- I Gyrff Rheoleiddio Allanol
- I Gadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu

Cyfrifoldebau:

- Mynychu a chymryd rhan yng nghyfarfodydd y Pwyllgor Trosolwg a Craffu, a bod yn gyfarwydd â'i gylch gorchwyl.
- Cynorthwyo ynglŷn â chyfeiriad ac arweiniad ar gyfer y broses graffu, gan adolygu'n barhaus ei chyflawniad o fewn fframwaith ehangach y Cyngor ar gyfer gwneud penderfyniadau gwleidyddol.
- Cymryd rhan weithredol i baratoi Rhaglenni Gwaith ar gyfer y Pwyllgor Trosolwg a Craffu, a'r Gweithgorau, fel y bo'n briodol.
- Mynychu cyfarfodydd o'r Pwyllgor Trosolwg a Craffu, a'r/neu'r Gweithgorau sy'n codi o hynny, fel y bo'n briodol, gan ofalu bod yr holl waith gofynnol yn cael ei gyflawni'n briodol ac o fewn amser rhesymol.
- Cyfrannu at waith y Pwyllgor a'r Gweithgorau Craffu, fel y bo'n briodol ac yn angenrheidiol.
- Cadw yn gyfarwydd â'r holl faterion sydd i'w trafod yn rhan o Raglen Waith y Cabinet, a'r Hysbysiadau o Benderfyniadau sy'n codi o gyfarfodydd y Cabinet a chyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet, er mwyn nodi cysylltiadau posibl â'r broses graffu.
- Mynychu cyfarfodydd y Cabinet a chyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet, pan fydd hynny'n briodol, er mwyn ategu'r wybodaeth sy'n deillio o waith craffu, neu mewn cysylltiad â Rhaglen Waith y Cabinet.
- Arfer yr hawl i 'alw i mewn', er mwyn ailystyried penderfyniadau sydd wedi'u gwneud, ond sydd heb eu gweithredu eto gan yr Adain Weithredol yn unol ag Adran 17 o Ran 4 o Gyfansoddiad y Cyngor.
- Galw'r Adain Weithredol i gyfrif, fel y bo'n briodol, er mwyn sicrhau gwelliant parhaus yn y gwasanaethau trwy:
 - Adolygu a chraffu ar benderfyniadau a chyflawniad yr Adain Weithredol a/neu'r Pwyllgorau, a Swyddogion y Cyngor.
 - Adolygu a chraffu ar gyflawniad y Cyngor mewn perthynas â'i amcanion polisi, targedau cyflawni, a/neu feysydd gwasanaeth penodol.
 - Monitro cyflawniad yn erbyn strategaeth y gyllideb.
- Gwneud cais i Aelodau o'r Cabinet a/neu Swyddogion ymddangos gerbron y Pwyllgor Trosolwg a Craffu pan fydd hynny'n angenrheidiol a phriodol, er mwyn ateb cwestiynau ynglŷn â'u gweithgareddau sy'n gysylltiedig â gwaith craffu.
- Cyflwyno tystiolaeth/cyngor/cynigion sy'n codi yn sgil y broses graffu i'r Adain Weithredol a/neu'r Pwyllgor priodol a/neu'r Cyngor.
- Dadansoddi goblygiadau'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn adroddiadau monitro'r gyllideb, o ran rheoli adnoddau'r Cyngor yn effeithiol, a'i chysylltiadau â chyflawniad gwasanaethau.

- Adrodd i'r Cyngor a'r Cabinet ar faterion y gyllideb yn dilyn proses ymgynghori statudol.
- Cymryd rhan, yn ôl y gofyn, yng ngwaith paratoi Adroddiadau Blynyddol sy'n nodi'r gwaith sydd wedi'i wneud a chyflawniadau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu a'r Gweithgorau.
- Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau datblygu Aelodau ar gyfer Aelodau Craffu, gan alluogi cyfranogiad llawn a gweithredol o fewn y broses graffu.
- Monitro hynt gwaith a chyflawniad y gwasanaethau unigol a chyrrff/sefydliadau allanol priodol, gan gynnwys pwyllgorau ar y cyd.
- Gwerthuso a ydy polisiau, strategaethau a chynlluniau'r Cyngor yn gwireddu'r canlyniadau sydd wedi'u bwriadu ar gyfer pobl leol, dros gyfnod o amser.
- Mynd ati i ymgysylltu â'r gymuned a sefydliadau lleol er mwyn cael eu barn ar faterion neu gynigion sy'n effeithio ar yr ardal, ac, os yw hynny'n briodol, eu hannog i fynd i gyfarfodydd craffu.
- Gofalu bod y broses graffu yn cyfrannu at hybu lles yn y gymuned, a bod gwasanaethau cyhoeddus yn ymateb i anghenion y bobl.
- Adolygu a chraffu ar gyflawniad asiantaethau allanol, trwy ddatblygu dull o fynd ati dan bartneriaeth trwy ddulliau craffu ar y cyd.
- Yn unol â Gorchymyn Personau Dynodedig Rhif 1 (Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011), fel y bo'n briodol, gofyn am wybodaeth ac ymatebion gan y "personau dynodedig" priodol a gwahodd y person hwnnw / y personau hynny i fynychu cyfarfod/cyfarfodydd y Pwyllgor, yn ôl y gofyn.
- Pennu meysydd polisi neu dangyflawni y mae angen eu gwella, ceisio cymorth arbenigol, a darparu tystiolaeth, cyngor, argymhellion a chynigion i'r Cyngor neu'r Adain Weithredol eu trafod.
- Cael adroddiad blynyddol mewn perthynas â chydymffurfio â'r Polisi Diogelu Corfforaethol.
- Monitro hynt a chyflawniad unrhyw fater o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu a'r/neu'r Gweithgorau, sy'n effeithio ar yr ardal neu'i thrigolion, ac os y farn yw bod hynny'n angenrheidiol, ymgymryd ag ymchwiliad manwl a thrylwyr i fesur y canlyniadau neu'r trefniadau ar gyfer cynnal gwasanaethau.
- Unrhyw ddyletswyddau perthynol eraill y mae Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu yn eu pennu.

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD O'R PWYLLGOR CRAFFU – PLANT A PHOBL IFAINC

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I'r Cyhoedd
- I Gyrff Rheoleiddio Allanol

- Cadeirydd y Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc

Cyfrifoldebau:

- Mynychu a chymryd rhan yng nghyfarfodydd y Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc – a bod yn gyfarwydd â'i gylch gorchwyl.
- Cynorthwyo ynglŷn â chyfeiriad ac arweiniad ar gyfer y broses graffu, gan adolygu'n barhaus ei chyflawniad o fewn fframwaith ehangach y Cyngor ar gyfer gwneud penderfyniadau gwleidyddol.
- Cymryd rhan weithredol i baratoi Rhaglenni Gwaith ar gyfer y Pwyllgor Craffu / Gweithgorau – Plant a Phobl Ifainc – fel y bo'n briodol.
- Mynychu cyfarfodydd o'r Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc – a'r Gweithgorau sy'n codi o hynny, fel y bo'n briodol, gan ofalu bod yr holl waith gofynnol yn cael ei gyflawni'n briodol ac o fewn amser rhesymol.
- Cyfrannu at waith y Pwyllgorau a'r Gweithgorau Craffu, fel y bo'n briodol ac yn angenrheidiol.
- Cadw yn gyfarwydd â'r holl faterion sydd i'w trafod yn rhan o Raglen Waith y Cabinet, a'r Hysbysiadau o Benderfyniadau sy'n codi o gyfarfodydd y Cabinet a chyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet, er mwyn nodi cysylltiadau posibl â'r broses graffu.
- Mynychu cyfarfodydd y Cabinet a chyfarfodydd Pwyllgor y Cabinet, pan fydd hynny'n briodol, er mwyn ategu'r wybodaeth sy'n deillio o waith craffu, neu mewn cysylltiad â Rhaglen Waith y Cabinet.
- Arfer yr hawl i 'alw i mewn', er mwyn ailystyried penderfyniadau sydd wedi'u gwneud, ond sydd heb eu gweithredu eto gan yr Adain Weithredol yn unol ag Adran 17 o Ran 4 o Gyfansoddiad y Cyngor.
- Galw'r Adain Weithredol i gyfrif, fel y bo'n briodol, er mwyn sicrhau gwelliant parhaus yn y gwasanaethau trwy:
 - Adolygu a chraffu ar benderfyniadau a chyflawniad yr Adain Weithredol a/neu'r Pwyllgorau, a Swyddogion y Cyngor.
 - Adolygu a chraffu ar gyflawniad y Cyngor mewn perthynas â'i amcanion polisi, targedau cyflawni, a/neu feysydd gwasanaeth penodol.
 - Monitro cyflawniad yn erbyn strategaeth y gyllideb.
- Gwneud cais i Aelodau o'r Cabinet a/neu Swyddogion ymddangos gerbron y Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc pan fydd hynny'n angenrheidiol a phriodol, er mwyn ateb cwestiynau ynglŷn â'u gweithgareddau sy'n gysylltiedig â gwaith craffu.
- Cyflwyno tystiolaeth/cyngor/cynigion sy'n codi yn sgil y broses graffu i'r Adain Weithredol a/neu'r Pwyllgor priodol a/neu'r Cyngor.
- Dadansoddi goblygiadau'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn adroddiadau monitro'r gyllideb, o ran rheoli adnoddau'r Cyngor yn effeithiol, a'i chysylltiadau â chyflawniad gwasanaethau.
- Adrodd i'r Cyngor a'r Cabinet ar faterion y gyllideb yn dilyn proses ymgynghori statudol.

- Cymryd rhan, yn ôl y gofyn, yng ngwaith paratoi Adroddiadau Blynyddol sy'n nodi'r gwaith sydd wedi'i wneud a chyflawniadau'r Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc a'i Weithgorau.
- Cymryd rhan weithredol mewn gweithgareddau datblygu Aelodau ar gyfer Aelodau Craffu, gan alluogi cyfranogiad llawn a gweithredol o fewn y broses graffu.
- Monitro hynt gwaith a chyflawniad y gwasanaethau unigol a chyrrff/sefydliadau allanol priodol, gan gynnwys pwyllgorau ar y cyd.
- Gwerthuso a ydy polisiâu, strategaethau a chynlluniau'r Cyngor yn gwireddu'r canlyniadau sydd wedi'u bwriadu ar gyfer pobl leol, dros gyfnod o amser.
- Mynd ati i ymgysylltu â'r gymuned a sefydliadau lleol er mwyn cael eu barn ar faterion neu gynigion sy'n effeithio ar yr ardal, ac, os yw hynny'n briodol, eu hannog i fynd i gyfarfodydd craffu.
- Gofalu bod y broses graffu yn cyfrannu at hybu lles yn y gymuned, a bod gwasanaethau cyhoeddus yn ymateb i anghenion y bobl.
- Adolygu a chraffu ar gyflawniad asiantaethau allanol, trwy ddatblygu dull o fynd ati dan bartneriaeth trwy ddulliau craffu ar y cyd.
- Yn unol â Gorchymyn Personau Dynodedig Rhif 1 (Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011), fel y bo'n briodol, gofyn am wybodaeth ac ymatebion gan y "personau dynodedig" priodol a gwahodd y person hwnnw / y personau hynny i fynychu cyfarfod/cyfarfodydd y Pwyllgor, yn ôl y gofyn.
- Pennu meysydd polisi neu dangyflawni y mae angen eu gwella, ceisio cymorth arbenigol, a darparu tystiolaeth, cyngor, argymhellion a chynigion i'r Cyngor neu'r Adain Weithredol eu trafod.
- Monitro hynt a chyflawniad unrhyw fater o fewn cylch gorchwyl y Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc, neu'r Gweithgorau, sy'n effeithio ar yr ardal neu'i thrigolion, ac os y farn yw bod hynny'n angenrheidiol, ymgymryd ag ymchwiliad manwl a thrylwyr i fesur y canlyniadau neu'r trefniadau ar gyfer cynnal gwasanaethau.
- Unrhyw ddyletswyddau perthynol eraill y mae Cadeirydd y Pwyllgor Craffu – Plant a Phobl Ifainc yn eu pennu.

EICH SWYDDOGAETH YN AELOD O'R PWYLLGOR ARCHWILIO

Yn atebol:

- I'r Cyngor llawn
- I Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio

Cyfrifoldebau:

- Adolygu a sicrhau cydlynu'r Cynllun Archwilio Blynyddol, ar ffurf cynlluniau gwaith archwilio mewnol/allanol wedi'u cyfuno.
- Trafod Datganiadau Blynyddol ar Reoli Mewnol.

- Sicrhau bod y Pwyllgor yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau gan yr Archwilydd Mewnol a'r Archwilydd Dosbarth, mewn perthynas â materion o ran gonestrwydd ariannol a llywodraethu corfforaethol, ac yn rhoi cyfle i drafod materion o'r fath yn uniongyrchol gyda'r Archwilydd/Archwilwyr.
- Monitro a gwerthuso cyflawniad staff archwilio mewnol ac allanol, a safon eu gwaith, yn enwedig mewn perthynas â materion gonestrwydd ariannol a llywodraethu corfforaethol.
- Cynorthwyo'r Cadeirydd wrth weithredu'n fan cyflafareddu, lle na all Uwch Swyddogion yr Awdurdod gytuno ar argymhellion arwyddocaol ar gyfer yr adroddiad archwilio.
- Derbyn a thrafod adroddiadau ad hoc ar unrhyw faterion arwyddocaol sy'n ymwneud â thwyll, lladrad neu faterion priodol eraill sy'n torri Rheolau Gweithdrefn Ariannol yr Awdurdod, yn rhan o'r gwaith datblygu diwylliant gwrth-dwyll.
- Bod â dealltwriaeth glir o Reolau Gweithdrefn Ariannol yr Awdurdod.
- Adolygu effeithlonrwydd a chymhwysiad Rheolau Gweithdrefn Ariannol yr Awdurdod, gweithdrefnau a rheolaethau mewnol cysylltiedig bob hyn a hyn.
- Hyrwyddo ac adolygu unrhyw fesurau sydd wedi'u llunio i godi proffil gonestrwydd o fewn y Cyngor.
- Trafod adroddiadau cenedlaethol y Comisiwn Archwilio a Swyddfa Archwilio Cymru sy'n berthnasol i waith yr Awdurdod.
- Dod i benderfyniadau sy'n ymwneud â datganiadau ariannol sy'n codi o ganlyniad i adroddiadau gan Archwilwyr Allanol y Cyngor o dan Safonau Archwilio (y DU ac Iwerddon) 260.

DATBLYGU AELODAU

- Cydymffurfio â Chod Ymddygiad y Cyngor, a chynnal y safonau gorau posibl o ran ymddygiad a moeseg yn y ffordd byddwch chi'n ymgymryd â'ch dyletswyddau.
- Ymgymryd â hyfforddiant mewn perthynas â diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl ac anghenion hyfforddiant ychwanegol, e.e. mewn perthynas â'ch swyddogaeth briodol a fydd yn cael sylw yn rhan o'ch Adolygiad Datblygiad Personol parhaus.
- Manteisio ar gyfleoedd datblygu er mwyn gwella'ch dealltwriaeth o'ch swyddogaeth ar Bwyllgorau/Cyrff Allanol ac ati, byddwch chi wedi'ch penodi iddyn nhw.
- Manteisio ar gyfleoedd datblygu ar gyfer Aelodau/Cynghorwyr.

GWERTHOEDD

- Ymrwymo wrth werthoedd y Cyngor a'r gwerthoedd canlynol mewn swydd gyhoeddus:
 - Bod yn agored a thryloyw

- Bod yn onest a dilwgr
- Bod yn oddefgar a pharchus
- Bod yn anwahaniaethol a theg
- Derbyn gwahaniaeth mewn diwylliant
- Parchu cynaliadwyedd

LlofnodH. Boggis.....

EnwHelen Boggis

Dyddiad28th February 2019.....